

REDACTIE:

E. HEIMANS EN JAC. P. THIJSSSE.

Adres: Vondelkade 75.

Zie ook Vacantie-Adres.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

Prijs per jaar f 3.60.

HET HAAGSCHE BOSCH.

Het Haagsche Bosch, wie kent niet „het Bosch“? Ook ik kende het „van aanzien,” zooals men van menschen zegt, waarmeê men nog niet vertrouwelijk heeft kennis gemaakt; maar nu heb ik het persoonlijk, intiem leeren kennen en het heeft mijn hart veroverd!

Mooi is het Haagsche Bosch, als men op een lichten voorjaarsdag door de breede lanen heênrijdt en het licht tusschen de boomkruinen doortintelt; heerlijk is het, als men op een warmen zomerdag onder het lommer doorgaat der statige beukeboomen.

Slank en hoog de mooie stammen; van beneden tot boven zijn ze met een groen waas overtoegen, duidend op den vochtigen bodem.

Frisch, sappig, maar uniform van kleur is het Haagsche Bosch in tegenstelling met de Geldersche bosschen. Gindsch op den droogen zandgrond zijn de breedgetakte, oude knoestige reuzenstammen grijs van kleur; droog en dof als de huid van een jongen olifant.

Vooraf in den najaarstijd is de tegenstelling groot; als de ondergrond daargindsch bedekt is met paarse bloeiende heidestruiken of opgevuld met het glimmend groen of vurig rood der boschbessenstruiken, afstekend tegen de grijze beukestammen.

Weelderig groen daarentegen is het Haagsche Bosch in den voorjaarstijd of in den vroeg-zomer.

Het frissche beukenloof glanst in het morgenlicht; zware gegroefde eikenstammen mengen er zich door. heên. Over het water hangt de mild-bloeiende wilde kastanje, waarvan de bloesems de paden bedekken en de vijver staat in rooden gloed door de afspiegeling van de zware rood-bruine beuken. Maar mooier is het Bosch als men de groote rijwegen verlaat en de kronkelende boschweegjes bewandelt.

Wat een schat van bloemen bevat het. Voor wie deze Zuid-Hollandsche boschflora onbekend is, is het een ooglust de weelderige plantengroei hier na te gaan en al de door elkaar staande planten zich te zien opdringen naar het licht.

Men weet niet, waar te beginnen; terwijl men zich neêrbuigt naar de ééne plant, trekt reeds weêr een andere de aandacht; ze wed-ijveren in kleur en menigvuldigheid van vorm.

Van de bekende planten uit het Gooi zijn er hier verschillende soorten vertegenwoordigd, maar ze tieren in ongekende frischheid en grootte. Het Robertskruid, die aardige kleine wilde geranium met het fijne pieterselieblad en het vriendelijk rose bloempje, dat uitgebloeid de vorm van een ooievaarsbek vertoont, groeit hier op tot een hooge stevige plant.

Ook de roode Koekoeksbloem, die in het Gooi slechts enkel en dan klein en armoedig voorkomt, daarentegen in het naburig vochtige 's Graveland

welig tiert, is hier in haar element; de vroolijke kleur verlevendigt den ondergrond tusschen het hooge fijne trillende gras, de Wilde Gierst, die door het geheele Bosch alles aanvult waar nog een plekje open is.

Wat een sierlijk mooi gras; geel-groen zijn de gladde hooge halmen, die wel een meter hoog worden. Voor de pluim spreiden zich kransvormig op flinken afstand van elkaar een vijf- of meertal halmpjes uit. Het eerste deel dezer halmpjes blijft glad hetgeen de plant haar sierlijken vorm geeft, terwijl slechts aan het uiteinde de bolronde aärtjes geplaatst zijn, die enkel aan de achterzijde wat afgeplat zijn. Licht en luchtig staat de gierst tusschen de overige planten.

Een mooi blad heeft de op onze gecultiveerde wingerd gelijkende heggerank: wilde komkommer; hetzelfde ingesneden blad en de kinkelende rankjes; het is de twee-huizige Bryonia.

De smakelijke kleine boschklaver, de „klaverzuring“, met de als een ruischend beekje klinkende naam Oxalis Acetosella, vult de lichte open plekken in het Bosch met haar malsche mooie blaadjes; hoe vochtig en frisch voelen ze aan.

Terwijl men ze beziet blijft men haken aan het kleefkruid en men heeft moeite de steeltjes en de uitstaande rozetblaadjes los te krijgen.

Gele ranonkels en de forsche scheerling staan één-drachtig bijéén en dichte randen langs de boschzoom vormt de Look zonder Look met de witte sterrebloempjes en de uitgespreid staande hauwtjes.

Een bepaalde verrassing is de eerste aanblik van de mooie „Salomonszegel,“ het wilde lelietje, zooals het in den wandel heet.

Aan langen rolronden, gebogen stengel zitten de lelie-achtige dofgroene bladen op vingerbreedte afstands van elkaar aan weërszijden van den steel. Aan de achterzijde daarvan komt uit ieder bladoksel een rank gebogen steeltje te voorschijn waaraan twee à drie geelwitte klokjes bengelen.

Buisvormig zijn ze, zonder bloemkelk; het uitgetand groen bovendeeltje omsluit de gele regelmatig geplaatste meeldraden.

Uiterst sierlijk hangt het bengelend klokje aan het statige blad.

De blanke, licht af te pellen wortelstok verspreidt een zwak rapenluchtje; ieder voorjaar ontwikkelt deze een nieuwe stengel; het lidteken, dat de afgevallen oude stengel nalaat is het zoogenaamd Salomonszegel, waaraan de plant haar naam te danken heeft.

En komt men even buiten het Bosch dan opent zich een heerlijk vergezicht; men bevindt zich te midden van het echt Zuid-Hollandsch landschap, de mooie weelderige weiden, bezaaid met goudkleurige boterbloemen en vlamme streepen en vegen van roode zuring.

Is soms de Hollandsche lucht nevelig, sprookjesachtig van tint, nu is ze glashelder en zuiver, zooals ze zich vóór den regen vertoont; de verste voorwerpen worden zichtbaar, torens en molentjes doemen op aan den diep-blauwen horizont. Alles leeft en tintelt in het licht.

Door hagen van hoog opgaande dolle kervel gaan we al verder voort. Ging ooit koningsstoet door zoo rijkversierden, fijn-bebloemden eereweg?

Overal tusschen de fijne schermbloemen bloeien de mooie margueriten met hun prinsenkraag, „Priesterskraag“ noemt men ze in Noorwegen, waar de geestelijkheid een kraag draagt naar dit model.

Tusschen al het wit bloeien hoog op de rose silenas, verrukkelijk schoon.

Geur en kleur van bosch en wei nemen we in groote tuilen mede naar het huis in de stad, maar langer dan de vluchtige geur dezer bloemen blijft na de herinnering aan den lichten zomerdag in het Haagsche Bosch met het koel wuivend beukenloof boven het hoofd en de „achtergrond vol wonderen“ zijn rijke frissche bloemenschat!

A. F. DUDOK VAN HEEL.

V A R I A.

Men van de aangenaamste bezigheden van onzen redactioneelen arbeid is wel het ontvangen van allerlei rariteiten, met verzoek om te zeggen, wat voor ding dat toch wel is. De eenige, die er soms tegen moppert, als het wat druk loopt, is het dienstmeisje, dat nog al eens extra naar de voordeur moet; die pakjes zijn meestal te groot voor de brievenbus.

Als 't werkelijk wat raars of wat moois is, en

dat is het gelukkig niet altijd, teeken ik er maar dadelijk een schetsje van, want levende natuurvoorwerpen zijn nu eenmaal erg vergankelijke zaken.

Enkele van die schetsjes vindt u hier in inkt gezet en met bijschriften voorzien. Mijn titel ontheft mij van de plicht, er een geheel van te maken; wat ook nog al lastig zou zijn, zonder een deerlijk samengeflanst opstel te leveren.